

याआठवड्यातील हवामानअंदाज
गुरुवार (10/08/2023) - बुधवार (16/08/2023)

खरड छाटणी :- १५ एप्रिल २०२३

ठिकाण	तापमान (°C)	पावसाची शक्यता		ढग आच्छादित	वाऱ्याचा वेग (किमी/तास) किमान-कमाल	सापेक्ष आर्द्रता	
	किमान	कमाल				किमान	कमाल
नाशिक	22 -23	22 - 23	नाशिक, दिंडोरी, ओझर, पालखेड, पिंपळगाव बसवंत, कळवण गुरु- बुध- रिमझिम पाऊस. लोणी, वणी - गुरु, शुक्र, शनि, सोम, मंगळ, बुध - रिमझिम	स्वच्छ ते ढगाळ	25-33	71-75	90-93
पुणे	21-22	27-28	पुणे, फुरसुंगी, लोणी काळभोर, उरुळी कांचन, पाटस, यवत, नारायणगाव, बारामती- गुरु-बुध- रिमझिम पाऊस इंदापूर - शुक्र-बुध - रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	25-33	71-75	90-93
सोलापूर	21-22	32-34	सोलापूर, नात्रज, पंढरपूर - गुरु- बुध - रिमझिम पाऊस. लातूर, औसा- गुरु, शुक्र, शनि, मंगळ, बुध-रिमझिम. वैराग, बारशी - गुरु, शुक्र, शनि, रवि, सोम, बुध	स्वच्छ ते ढगाळ	25-33	71-75	90-93

			– रिमझिम पाऊस. तुळजापूर - गुरु, शुक्र, शनि, सोम, मंगळ, बुध – रिमझिम पाऊस.				
सांगली	20-21	31-32	शेटफळ - गुरु, शुक्र, शनि, रवि, सोम, बुध - रिमझिम. पळशी, वाळवा, पलूस, कवठे - खानापूर विटा- गुरु-बुध- रिमझिम शिरगुप्पी- गुरु- रवि- रिमझिम मिरज- गुरु, शुक्र, शनि, सोम, मंगळ, बुध – रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	25-33	71-75	90-93
विजयपु रा	21-22	32-34	विजयपुरा, चडचन, तिकोटा आणि तेलसंग - गुरु, शुक्र, शनि, रवि, बुध - रिमझिम	स्वच्छ ते ढगाळ	25-33	71-75	90-93
हैदराबाद	23-24	31-34	हैदराबाद, मेडचल, जहिराबाद - गुरु-बुध - रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	25-33	71-75	90-93
सातारा	20-21	27-29	सातारा, खटाव, फलटण - गुरु - बुध - रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	25-33	71-75	90-93
अहमदन गर	21-22	29-31	अहमदनगर, श्रीगोंदा --- गुरु, शुक्र, शनि, रवि, सोम, बुध –	स्वच्छ ते ढगाळ	25-33	71-75	90-93

			रिमझिम पाऊस. राहाता, कोपरगाव, संगमनेर, अकोले-गुरु, शुक्र, शनि, सोम, मंगळ, बुध – रिमझिम पाऊस. जामखेड - गुरु, शुक्र, रवि, सोम, मंगळ, बुध – रिमझिम पाऊस. कर्जत- - गुरु- बुध - रिमझिम पाऊस.				
जालना	21-22	30-31	अंबड, जालना, गानसावंगी, जाफ्राबाद -गुरु-बुध -रिमझिम पाऊस. मंठा - शुक्र, शनि, सोम, मंगळ, बुध - रिमझिम.	स्वच्छ ते ढगाळ	25-33	71-75	90-93
बुलढाणा	21-22	30-31	सिंदखेडराजा, दि.राजा, चिखली -गुरु- बुध - रिमझिम बुलडाणा - गुरु, रवि, सोम, मंगळ, बुध - रिमझिम.	स्वच्छ ते ढगाळ	25-33	71-75	90-93
कोल्हापूर	22-23	30-32	कागल, करवीर, गगन-बावडा-गुरु-बुध-रिमझिम. अनकल, दोड्डाबल्लापूर, बेंगळूरु-पूर्व, बेंगळूरु-उत्तर, बेंगळूरु-दक्षिण- गुरु, शुक्र, शनि, रवि,	स्वच्छ ते ढगाळ	25-33	71-75	90-93

			सोम, बुध – रिमझिम पाऊस.				
बेंगळूरु ग्रामीण	20-22	30-32	अनकल, दोड्डाबल्लापूर, बेंगळूरु-पूर्व, बेंगळूरु- उत्तर, बेंगळूरु-दक्षिण- गुरु, शुक्र, शनि, रवि, सोम, बुध – रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	25-33	71-75	90-93
बेळगावी	21-22	30-31	बेलागावी, गोकाक— गुरु- बुध- रिमझिम अथनी -गुरु, शुक्र, शनि, सोम, मंगळ, बुध -रिमझिम चिकोडी— गुरु-रवि- रिमझिम पाऊस	स्वच्छ ते ढगाळ	25-33	71-75	90-93
बिदर	22-23	32-33	बसवकल्याण, मानवाबाद- गुरु, शुक्र, शनि, मंगळ, बुध – रिमझिम पाऊस. बिदर- गुरु- बुध- रिमझिम	स्वच्छ ते ढगाळ	25-33	71-75	90-93
बागलको ट	20-21	31-33	हुंगुंड, बागलकोट, जमखंडी, मुधोळ- गुरु, शुक्र, शनि, रवि, बुध – रिमझिम पाऊस.	स्वच्छ ते ढगाळ	25-33	71-75	90-93

टीप: वरीलहवामानमाहितीखालीलसंकेतस्थळांवरदिलेल्याहवामानअंदाजाचासारांशआहे

https://www.wunderground.com/?cm_ven=cgi

<https://imdagrimet.gov.in/weatherdata/BlockWindow.php>

<https://www.timeanddate.com/weather/india>

भाकृअनुप-राष्ट्रीयद्राक्षसंशोधनकेंद्रअचूकतेचादावाकरतनाही.

II. पाणी व्यवस्थापन

a. खरडछाटणी नंतरचे दिवस: 117

b. अपेक्षित पॅन बाष्पीभवन: 1 ते 4 मिमी

शिफारस केलेले सिंचन प्रमाण:

1. सर्व द्राक्ष उत्पादक प्रदेशांमध्ये रिमझिम ते मुसळधार पाऊस पडण्याचा अंदाज आहे. सिंचनाच्या पाण्याचा वापर वेळींच्या वाढीवर आधारित असावा. दिलेल्या दिवशी पाऊस 5 मिमी पेक्षा जास्त झाल्यास, त्या दिवसासाठी सिंचन पाणी वापरणे वगळले जाऊ शकते. साधारणपणे, जमिनीच्या वाफसा (क्षेत्राची क्षमता) स्थितीनुसार, सिंचन देऊ नये.

2. **केन पकतेचा टप्पा:** फक्त गरज भासल्यास पृष्ठभागावर ठिबकद्वारे 1500 लि/एकर प्रतिदिन पाणी द्यावे.

3. पावसाळ्यात, बांधावरील पालापाचोळा काढून टाकावा आणि पावसाचे पाणी जमिनीत मुरू द्यावे. यामुळे मुळ्यामध्ये जमा झालेले क्षार बाहेर पडतील. अशा प्रकारे काढलेला पालापाचोळा जमिनीत मिसळून जमिनीची सच्छिद्रता वाढवता येते.

पोषक व्यवस्थापन

1. जर माती आधीच संपृक्त असेल तर रूट झोनमधील मातीला त्रास देऊ नये. मातीशी संबंधित कोणताही हस्तक्षेप करण्यापूर्वी माती वाफसा स्थितीत येईपर्यंत प्रतीक्षा करावी. वाढ मंद होईल

आणि केन च्या परिपक्वतेवर परिणाम होईल पण काळजी करू नये. वाफसा नंतरच खताचा वापर करावा.

2. चुनखडीयुक्त मातीत जेथे लोहाची तीव्र कमतरता दिसून येते, 3 दिवसांच्या अंतराने 2-3 ग्रॅम / ली फेरस सल्फेटची दोन ते तीन वेळा फवारणी करावी आणि त्यानंतर ठिबकद्वारे 15-20 किलो/एकर फेरस सल्फेटची फवारणी करावी. फर्टिगेशन डोस प्रत्येकी 5 किलोच्या किमान 3 डोसमध्ये विभागला पाहिजे. दर आठवड्याला ठिबकद्वारे 5 किलो/एकर विद्राव्य गंधक टाका. तसेच मॅग्नेशियम सल्फेट आणि पोटॅशियम सल्फेट 3 ग्रॅम / ली प्रत्येकी एकदाच फवारणी करा. सिंचनाच्या पाण्यात 100 ppm पेक्षा जास्त सोडियम असल्यास पाने काळे होण्याच्या लक्षणांवर बारकाईने लक्ष ठेवा.

3. पान कुरळे होण्याची शक्यता, पानांचे मार्जिन तपासा, थोडे ते अधिक पिवळे असल्यास, पोटॅशियमची कमतरता होण्याची शक्यता आहे. सल्फेट ऑफ पोटॅश 3-4 ग्रॅम / ली ची पर्णासंबंधी फवारणी आणि त्यानंतर 20-25 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश /एकर 2 ते 3 भागामध्ये फवारणी करावी.

4. जंबो, नानासाहेब जांभळा इत्यादी रंगीत जातींमध्ये पोटॅशियमची कमतरता असल्यास पानांचे कुरळेपणा आणि पानांच्या मार्जिनचे लालसर/कांसीकरण दिसून येते. सल्फेट ऑफ पोटॅश 3 ग्रॅम / ली ची पर्णासंबंधी फवारणी आणि त्यानंतर 20-25 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश /एकर 2 ते 3 भागामध्ये फवारणी करावी

5. पोटॅशियमचा वापर केन परिपक्वतेच्या अवस्थेपासून आवश्यक आहे. अंदाजे या अवस्थेत 32 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश (विद्राव्य दर्जाचे) द्यावे. पोटॅशियमचे लीचिंग नुकसान कमी करण्यासाठी किमान पाच डोसमध्ये विभाजन करा. या आठवड्यात 15 किलो सल्फेट ऑफ पोटॅश दोन-तीन

स्लिटमध्ये लागू करा. चुनखडीयुक्त जमिनीत, या वाढीच्या अवस्थेत एकदा सल्फेट ऑफ पोटॅश (4 ग्रॅम / ली) पानांचा वापर करा.

6. मॅग्नेशियम सल्फेट 15 किलो/एकर दोन विभागांमध्ये वापरा. छाटणीनंतर 90-110 दिवसांच्या दरम्यान खताची मात्रा देण्यात यावी.

7. द्राक्ष बागांमध्ये केन ची परिपक्वता सुधारण्यासाठी सल्फेट ऑफ पोटॅश 4-5 ग्रॅम / ली आणि मॅग्नेशियम सल्फेटच्या दोन-तीन फवारण्या आवश्यक आहेत.

8. ढगाळ वातावरणामुळे प्रकाशाची तीव्रता कमी होते, केन परिपक्व होण्यासाठी प्रकाशाचा प्रवेश सुधारण्यासाठी छत व्यवस्थापन महत्वाचे आहे.

छाटणीपूर्व ऑपरेशन्स - फळ छाटणीचा हंगाम

1. सप्टेंबरमध्ये छाटणीचे नियोजन केले असल्यास, हिरवळीच्या खतासाठी सनहेंप किंवा धेंचा वाढवा आणि फुलांच्या आधी पुन्हा जमिनीत नांगरून टाका.

2. ऑगस्टमध्ये छाटणीचे नियोजन केले असल्यास, छाटणीपूर्वी खालील ऑपरेशन्स कराव्यात

अ) माती आणि सिंचनाच्या पाण्याची चाचणी केली पाहिजे आणि चाचणीच्या निकालांच्या आधारे पोषक तत्वांच्या वापराचे नियोजन केले पाहिजे.

ब) ज्या भागात पाऊस पडला नाही आणि सिंचनाच्या पाण्याची उपलब्धता कमी आहे, तेथे क्षार बाहेर टाकण्यासाठी रूटझोन (फक्त) पाण्याने भरून टाकावे आणि छाटणीपूर्वी मातीची संपूर्ण खोली ओलसर करावी आणि नंतर पालापाचोळा झाकून टाकावे. त्यानंतर पाण्याच्या उपलब्धतेनुसार पाणी द्यावे.

क) छाटणीच्या १५-२० दिवस आधी, जमिनीत कॅल्शियम कार्बोनेट किंवा सोडियम किती प्रमाणात आहे यावर अवलंबून, सल्फर/जिप्सम शेणखत/कंपोस्ट इत्यादींसह माती दुरुस्ती म्हणून वापरावे. ते जमिनीत मिसळावे आणि जमिनीवर सोडू नये.

ड) चुनखडीयुक्त मातीत, एसएसपी बेसल डोस म्हणून वापरल्यास, फॉस्फरस स्थिरीकरण टाळण्यासाठी शेणखत/कंपोस्ट इत्यादी मिसळा आणि नंतर जमिनीत लावा.

III. कॅनोपी व्यवस्थापन

द्राक्षबागेत या आठवड्यात केल्या जाणाऱ्या उपाययोजना

1. गेल्या आठवड्यात झालेल्या पावसामुळे आर्द्रता वाढण्यास मदत होईल आणि त्यामुळे वेलीची वाढ जोमात होईल.
2. फुटीची वाढ जोमात असल्यामुळे फुटीची विरळणी आणि शूट पिंचिंग करणे खूप महत्वाचे आहे.
3. दाट कॅनोपी असलेल्या परिस्थितीत भुरी चा प्रादुर्भाव दिसू शकतो. त्यामुळे फुटीची वाढ नियंत्रणात ठेवाव्यात व फुटी तारांवर व्यवस्थित बांधून घ्याव्यात.
4. काडी परीपक्व होणे खूप महत्वाचे आहे. त्यासाठी शूट पिंचिंग करून वलांडा व्यवस्थित तयार करून घ्यावा. यामुळे वेलींना सूर्यप्रकाश चांगल्या प्रमाणात मिळेल व हवा खेळती राहण्यास मदत होईल तसेच रोगांचा प्रादुर्भाव कमी होण्यास मदत होईल.
5. पोटॅश आणि सिंचन पाण्याचा वापर कमी केल्यास काडीची परिपक्वता होण्यास मदत होते.
6. काडीच्या तळाशी दुधाळ पांढरा रंग दिसून आल्यास हे काडी परिपक्वतेचे संकेत आहेत.

तसेच पोटॅशियम ची फवारणी कमी केल्याने काडी परिपक्व होण्यास मदत होते.

7. दमट वातावरणात जैविक औषधांची फवारणी केल्यास रोगाचा प्रादुर्भाव नियंत्रणात ठेवता येतो.

8. वातावरणात आर्द्रता वाढत असल्यामुळे (**tigar bud**) वर फुटी फुटताना दिसून येतात. ही समस्या द्राक्षबागेत अधिक ठळक दिसून येते. अशा द्राक्षबागेत, एकतर पाणी टंचाई किंवा साइटोकिनिन आधारित पीजीआरचा जास्त वापर केला जातो. अचानक आर्द्रता वाढल्याने द्राक्षवाढीतील अंतर्गत गिबरेलिनची वाढ झाल्याने शाखीय वाढ होते. या अवस्थेत नियंत्रण करण्यासाठी नायट्रोजनयुक्त खत प्रामुख्याने युरिया किंवा अमोनियम सल्फेट **2-3** दिवसांसाठी **1.0** किग्रॅ प्रति एकर दराने वापरावे. तसेच दोन आठवडे शूट पिंच करू नका तसेच शूट वर **4-5** पाने ठेवावीत.

9. काही द्राक्षबागेत वलांड्याचा विकास होत आहे, त्यावरील शेवटची फूट वलांड्यावर व्यवस्थित बंधून घ्यावी व ४ ते ५ पानांवर शेंडा मारल्यास शेंड्याची वाढ नियंत्रणात राहील.

10. जर हवामान अनुकूल नसेल अश्या परिस्थितीत कळी व घड निघण्यासाठी **PGR** चा वापर आवश्यक ठरतो . म्हणून, शिफारस केलेल्या प्रमाणात **6 BA** आणि **Uracil** चा उपयोग करावा.

11. बगलफुटी निघू लागल्यानंतर **P** आणि **K** ग्रेड खताची किमान **2** ते **2.5** ग्रॅम प्रति लिटर पाण्यात फवारणी करावी.

12. कलम करण्यासाठी रूटस्टॉक तयार करत असतांना **3** ते **4** निरोगी, सरळ वाढणाऱ्या काड्या ठेवाव्यात.

13. कलम करतांना रूटस्टॉकची काडी जमिनीपासून सुमारे **1.25** फूट उंच आणि **8** ते **10** मिमी जाड असावी.

14. रूटस्टॉकवरील अतिरिक्त फुटी काढून टाकल्या पाहिजेत जेणेकरून कलम करण्यासाठी आवश्यक काडीची जाडी मिळवता येईल.

15. पी आणि के ग्रेड असलेली खते (उदा. **12.61.0, 18.46.0**, इ.) गरजेनुसार **2-3** डोस मध्ये विभाजन करून द्यावी .

16. कॅल्शियम कार्बोनेट असलेल्या जमिनीत सल्फर **40-50** किलो प्रति एकर जमिनीत मिसळावे.

17. फुटीची परिपक्वता (फुटीची दुधाळी पांढरी रंग अवस्था) च्या प्रारंभी **0.5%** बोर्डो मिश्रणाने द्राक्षबागेवर फवारणी केल्यास लवकर काडी परिपक्वता आणि रोग नियंत्रण करण्यास मदत होईल

18. द्राक्ष बागेतील रोगांवर नियंत्रण करण्यासाठी जैविक फवारणी म्हणजे मांजरी वाइनगार्ड **2** मिली/लिटर पाण्यात (**3-4** दिवसांच्या अंतराने **2-3** फवारणी) करावी.

IV. रोग व्यवस्थापन

खरड छाटणीनंतरचे दिवस	रोगांचाधोका			
	केवडा	भुरी	बुरशीजन्यकरपा	इतर
117	नाही	नाही	मध्यम	जीवाणू करपा- मध्यम. तांबेरा-नाही

ऍन्थ्रॅकनोज अनेक ठिकाणी आढळून येते आणि कार्बेन्डाझिम/ थायोफेनेट मिथाइल @ 1g/L वापरणे शक्य आहे. फवारणी 7 दिवसांनी पुनरावृत्ती केली जाऊ शकते. समस्या कायम राहिल्यास, ऍन्थ्रॅकनोज नियंत्रणासाठी हेक्साकोनाझोल @0.75ml/L दिले जाऊ शकते. याव्यतिरिक्त, ते पावडर बुरशी संसर्गावर नियंत्रण ठेवेल, जे आता बहुतेक भागात आहे. पावडर बुरशी नियंत्रणासाठी अँपेलोमायसेस किस्कालिस @2ml/L किंवा सल्फर @2.5-3g/L वापरावे. मॅन्कोझेब आणि कॉपर फॉर्म्युलेशनचा प्रतिबंधात्मक वापर चालू ठेवला जाईल आणि ते बॅक्टेरियाच्या डागांची देखील काळजी घेईल. कासुगामायसिन + कॉपर ऑक्सीक्लोराईड @ 750g/Ha वापरल्याने बॅक्टेरियाचे स्पॉट आणि अँथ्रॅकनोज नियंत्रणात येईल. ट्रायकोडर्माचा ठिबक किंवा पर्णासंबंधीचा वापर या आठवड्यात केला जाऊ शकतो कारण ओलसर आणि दमट परिस्थितीमुळे बायोकंट्रोल एजंट्सच्या गुणाकारात मदत होईल. कोणत्याही जिवाणूजन्य आजारांसाठी स्ट्रेप्टोसायक्लिन लागू करू नये. तांब्याचा जास्त वापर टाळता येईल. डाउनी फफूंदीच्या नियंत्रणासाठी बोर्डो मिश्रण @0.5% लागू केले जाऊ शकते परंतु अनेक ठिकाणी आढळल्याप्रमाणे संसर्ग जास्त असल्यास, पद्धतशीर बुरशीनाशकांचा वापर केला जाऊ शकतो.

V. कीड आणि लाल कोळी व्यवस्थापन

1. तापमानात घट आणि ढगाळ वातावरणामुळे पिठ्या ढेकूणचा प्रादुर्भाव दिसू शकतो. पिठ्या ढेकूण नियंत्रणासाठी बहु प्रभावी (ब्रॉड स्पेक्ट्रम) कीटकनाशकांचा वापर टाळावा. बुप्रोफेझिन २५ एससी @ १.२५ मिली/ली. पाणी पिठ्या ढेकूण व्यवस्थापन करण्यासाठी दिले जाऊ शकते. प्रतिबंधात्मक उपाय म्हणून खोड आणि ओलांडे व्हर्टिसिलियम, मेटारायझियम, बिव्हेरिया यांसारख्या जैविक नियंत्रकांने धुवून काढले जाऊ शकतात.

- २ फुलकिडे किंवा अळीचा प्रादुर्भाव असल्यास, अतिरिक्त वाढ काढून टाका. फिप्रोनिल ८० डब्ल्यूजी @ ०.०६२५ ग्रॅम प्रति लिटर किंवा इमामेक्टिन बेंझोएट ५ एसजी @ ०.२२ ग्रॅम प्रति लिटर पाणी या फवारणी प्रभावी आहेत. द्राक्षबागांच्या बाहेर प्रकाश सापळे लावल्यास पतंग व्यवस्थापनातून अळीचा प्रादुर्भाव कमी होवू शकतो.
- ३ लालकोळी प्रादुर्भाव दिसू शकतो, त्यामुळे द्राक्षबागांचे काळजीपूर्वक निरीक्षण करा. लालकोळी प्रादुर्भाव आढळल्यास, सल्फर ८० डब्ल्यूडीजी @ १.५-२.० ग्रॅम प्रति लिटर किंवा अबॅमेक्टिन १.९% ईसी ०.७५ मिली/लि. पाणी याप्रमाणे फवारणी प्रभावी ठरते.
- ४ लाल रंगाची खोड कीड (डर्हिशिया कडंबी) द्राक्षांच्या क्षेत्रामध्ये सालीखाली अंडी घालण्यास व प्रादुर्भाव सुरुवात केली आहे. या खोडकिडीच्या पतंगांचे व्यवस्थापन करण्यासाठी द्राक्षबागेजवळ प्रकाश सापळे लावावे. खोड आणि ओलांडावरील सैल साल काढून घ्यावी आणि प्रतिबंधात्मक उपाय म्हणून जुलै ते सप्टेंबर या महिन्यात किमान महिन्यातून एकदा मेटारायझियम @ ३-५ मिली प्रति लिटर पाण्यात या जैविक नियंत्रकाने खोड व ओलांडे धुवावे. जर प्रादुर्भाव आढळल्यास, सैल साल काढून खोड व ओलांडे मेटारायझियम @ ३-५ मिली प्रति लिटर पाणी आणि 1.5-2 लिटर पाणी प्रति झाड याप्रमाणे धुवून घ्यावेत. नवीन द्राक्षबागांमध्ये, उडद्या किडीचा प्रादुर्भाव दिसू शकतो. प्रादुर्भाव जास्त असल्यास, इमिडाक्लोप्रिड १७.८ एसएल @ १.५ मिली प्रतिवेल आळवणी करावी आणि फवारणीसाठी स्पिनेटोरम ११.७ एससी @ ०.३ मिली प्रति लिटर किंवा फिप्रोनिल ८० डब्ल्यूजी @ ०.०६२५ ग्रॅम प्रति लिटर पाणी याप्रमाणे फवारणी करावी.